

Nordjyllands Historiske Museums skoletjeneste

Med skolen på museum

– nærværende historie

- Aalborg Historiske Museum
- Apotekersamlingen
- Boldrup Museum
- Cirkusmuseet
- Gråbrødrekloster Museet
- Hadsund Egnssamling
- Hals Museum
- Havnø Mølle
- Hobro Museum
- Lindholm Høje Museet
- Lystfartøjsmuseet
- Mariager Museum
- Møllehistorisk Samling
- Ulsted Mølle
- Vikingecenter Fyrkat

Velkommen til skoletjenesten på Nordjyllands Historiske Museum

I heftet er alle museets udstillingssteder præsenteret. Nogle afdelinger modtager hvert år tusinder af skoleelever, andre færre, men fælles for alle er at vi modtager børn, unge og lærere med åbne arme. Tilsammen har afdelingerne en stor faglig spændvidde - fra stenalder til nutid, håndværk, landbrug, mølleri, vikingetid, apotekervæsen, krig, klostervæsen, cirkus, natur, købstad og industriby.

Et museumsbesøg giver en "ud-af-skolen-oplevelse", der sætter den øvrige læring i perspektiv. På museet kan man få lov til at bruge sine sanser på en anden måde end i klasselokalet. Ofte er der mulighed for at smage, føle, lugte og afprøve tingene. At prøve hvordan man til andre tider har gjort tingene på en anden måde, er med til at sætte vores vante dagligdag i perspektiv.

Brug ikke kun museerne i historiefaget, men også i dansk, idræt, drama, kristendom, matematik, hjemkundskab, samfundskundskab, konfirmationsforberedelse. Kun fantasien sætter grænser.

Et museumsbesøg kan foregå på mange måder. Det kan foregå som en rundvisning med lærer eller en museumsrundviser som guide. Børnene kan gå rundt i små grupper med arbejdsopgaver og selv opdage museet. Der kan være hands-on-aktiviteter, rollespil, gamle lege eller by/naturvandring. Afdelingerne har meget forskellige fysiske rammer, så skoletilbuddene varierer derfor også.

Det forventes selvfølgelig, at de medfølgende lærere deltager aktivt i aktiviteterne.

Pris

Der er gratis adgang til næsten alle afdelinger i undervisningssammenhæng – både for elever og lærere. Lærerne må gerne komme på forbesøg inden klassebesøget – det er også gratis. En del afdelinger har gratis undervisningsmateriale, som man kan låne eller få.

Mange steder vil det være en god investering at bestille en aktivitet eller en rundvisning.

På hjemmesiden www.nordmus.dk finder I oplysninger om gruppestørrelser, priser på aktiviteter og rundvisninger m.m.

Booking

Uanset om I kommer for at se udstillingerne på egen hånd, deltage i et aktivitetstilbud eller spise madpakker, er det vigtigt, at I melder jeres ankomst i forvejen. Så risikerer I ikke at skulle dele pladsen med 3 andre skoler!

Transport

Transportudgifterne er ofte den væsentligste hindring for, at skolen kan komme på museumsbesøg. Vores hjemmeside orienterer om de muligheder, der er for offentlig transportstøtte og om de aktuelle rabatordninger ved NT og DSB.

Ud af museet

Lær om arkæologi

Kontakt museet for at høre om der er åbne udgravninger, som klassen kan besøge.

Naturvejledning

Naturvejledningen ved Nordjyllands Historiske Museum fokuserer især på landskabs- og kulturformidling af det østlige Limfjordsland både i fortid og nutid.

Naturvejlederen tilbyder henover året

- Formidling af Limfjordsegnens geologi og landskabsdannelse
- Oldtiden omkring de gamle overgangssteder ved Limfjorden
- Busture til markante lokaliteter
- Vandreture i oldtidens fodspor

Emnekasser

På hjemmesiden kan man læse om mulighed for at låne emnekasser hjem til skolerne.

Tilbuddene henvender sig til uddannelsessteder, private grupper og i turistmæssige sammenhænge.

Kontaktoplysninger:

Naturvejleder Tommy Jensen

tj-kultur@aalborg.dk

Tlf. 99 31 74 15

Hobro Museum

Hobro Museum ligger i byens ældste hus. Udstillinger om udviklingen fra jægerstenalder til vikingetid, og om købstadens historie. Fundene fra Fyrkat er udstillet. Vestergade 21, 9500 Hobro.

Lystfartøjsmuseet

Udstillinger med alt fra gamle lystbåde til moderne kommunikationsudstyr. Gå om bord på krydsjagten Silvana. Søndre Kajgade 14, 9500 Hobro.

Hals Museum

Hals Skanse er Danmarks bedst bevarede enkeltskanse fra renæssancen. Krudtkammer fra 1676. Lokalhistoriske udstillinger. Skansen 1, Østergade, 9370 Hals.

Vikingecenter Fyrkat

Vikingecenter Fyrkat består af to dele. Dels af selve ringborgen med det rekonstruerede langhus, bygget helt af egetræ og dels af Vikingegården 1 km. derfra.

Vikingegården er en stormandsgård med 9 huse, opført efter udgravninger i Vorbasse. Ved Vikingegården er også et besøgscenter, hvor man bl.a. kan prøve vikingetøj, en ringbrynje og hjelm, samt se en udstilling om vikingetiden. I udstil-

lingen er det muligt at røre ved og føle på kopier af vikingetidens husgeråd, tøj, værktøj m.m. ligesom man på Vikingegården kan se, smage, lugte og føle vikingernes hverdag.

Aktivitetstilbud

På Vikingecenter Fyrkat kan alle grupper få en times oplæg ved bålet i langhuset. I bestemmer selv emnet. Oplægget af-

sluttes med brødbagning på bålet. Man kan også bestille en times lege afsluttet med brødbagning, eller man kan bestille småaktiviteter: Støbning af tinthorshammer, spinding på håndten, fremstilling af slyngbånd eller filtning af uldbolde. Der er mulighed for at deltage i 3-timers aktiviteter, hvor man tilbereder et vikingemåltid over bål eller laver forskellige uldarbejder. Og man kan komme på lejrskole i vikingetiden med overnatning i langhuset og et døgns vikingemad.

Faciliteter

På Vikingegården er der en museumsbutik og en mytologisk legeplads. Der er borde og bænke til madpakkespisning, og I kan bestille plads i undervisningslokalet. Handicappetoilet i besøgscenter og ramper til husene i vikingegården. Kuperet terræn både på borgen og vikingegården.

Kontakt og adresse

Alle besøg skal forudbestilles på tlf. 99 82 41 75, så vi kan skræddersy besøget efter jeres ønsker og behov. Fyrkatvej 37B, 9500 Hobro.

Transport

40 minutters gang fra Hobro Banegård. Ingen busforbindelser.

Boldrup Museum

Boldrup Museum ligger i smukke omgivelser i Simested ådal i den sydlige del af Rebild kommune. Museet er indrettet i et lille idyllisk stråttækt husmandssted anno 1900 med den tids afgrøder og dyrehold.

Historisk værksted

Museet viser husmandsfamiliens dagligdag, og i museets skoletjeneste kan gæsterne selv få lov til at afprøve nogle af alle de gamle arbejdsprocesser. Der kan arbejdes med mange forskellige emner: korn, uld, mælk, husdyr, lysestøbning, storvask, gamle lege og meget mere.

Naturskole

Skoletjenesten omfatter også en naturskole, hvor der arbejdes med områdets rige dyre- og planteliv. Der fanges smådyr i vandhullet, laves fuglekasser, røges ørreder og fiskes i Simested å, et af landets bedste ørredvandløb, hvor museet har 1,5 km fiskeret.

Hekse, trolde og nisser

I museet bag skoven bor heksen i sit flotte stråttækte hus, og et besøg hos hende er en stor oplevelse for de yngste. Ligeledes er et besøg hos nissen op til jul en uforglemmelig oplevelse.

Hjemme hos jer

Det er også muligt, at skoletjenesten kommer på skolen eller institutionen og

f.eks. laver jydepotter, gammeldags skolegang, fuglekasser eller hvad vi ellers aftaler.

Faciliteter og overnatning

Museet har en stor ny, veludstyret undervisningsbygning, som gør det muligt at lave større arrangementer.

Der kan overnattes på museets lækre lejrplads. Lejrpladsen rummer seks små hytter og en lille servicebygning med køkken, toilet og bad. En overnatning koster 25 kr. pr. person.

Kontakt og adresse

Ørnbjergvej 13, Boldrup, 9610 Nørager.
Gert Rubæk, tlf. 31 99 41 79,
e-mail: gr-kultur@aalborg.dk.
Bedst kl. 15–18; vær dog ikke bange for at prøve på et andet tidspunkt.

Transport

Desværre er de offentlige transportforbindelser til museet ikke så gode, så I skal påregne selv at sørge for transporten.

Cirkusmuseet i Rold

Cirkusmuseet ligger i Rold, lidt nord for Hobro. Her finder man Cirkus Miehes flotte gamle cirkusbygning – Ridehuset – fra 1912, der står fix og færdig, lige klar til en cirkusforestilling. Museets udstilling skildrer livet i de danske cirkus gennem tiden.

Lær at lave cirkus i et rigtig cirkus

Skoletjenesten giver gæsterne den helt unikke oplevelse, det er selv at få lov til at optræde i et rigtig cirkus med manege,

projektører, musik, flotte kostumer osv. I kan prøve at arbejde med alle de forskellige artistdiscipliner – linedans, jonglering, akrobatik, trylleri, klovneri og meget mere.

Efter at have øvet på forskellige artistier indbyder I jeres eget publikum til jeres store gallaforestilling. At stå i den flotte manege, badet i projektørlys og mærke publikums bifald gør et uudsletteligt indtryk på både børn og voksne. Prøv selv!

Faciliteter

Vi har et godt udvalg af rekvisitter og kostumer, som gæsterne i skoletjenesten kan benytte. Ridehuset er en uopvarmet træbygning og egner sig derfor bedst til at blive brugt i de lidt varmere måneder. Der er dog også en nyere undervisningsbygning, hvor I kan udfolde jer fysisk, så tilbuddet kan sagtens bruges hele året.

Hjemme hos jer

Det er også muligt, at skoletjenesten kommer på skolen eller institutionen, hvor vi arbejder med cirkus.

Kontakt og adresse

Østerled 1, Rold, 9510 Arden.
Gert Rubæk, tlf. 31 99 41 79,
e-mail: gr-kultur@aalborg.dk.
Bedst kl. 15–18; vær dog ikke bange for at prøve på et andet tidspunkt.

Transport

Der er gode busforbindelser til Rold.

Hadsund Egnssamling

Lokalarkiv og udstillinger, der fortæller om Hadsundområdets udvikling fra reformationen i 1536 til 1970'erne: renæssanceudstillingen "En rigdom bygget på kalk", bondestue fra ca. 1820, klunkestue fra ca. 1900 og en 1970'erstue.

Aktivitetstilbud

- Kalk-, salt- og glasproduktion samt dagligliv i området omkring Mariager Fjord på Chr. 4's tid. Rundvisning og powerpointshow.
- "Husker du vor skoletid?" Prøv en skoletime anno 1920.
- "Hvor fik de det fra?" Se museets bondestue og prøv gamle husflidsarbejder.
- Byvandring i forfatteren Hans Kirks fodspor.
- "Hans Kirks Hadsund". En introduktion til Hans Kirk og hans barndom i Hadsund.

Besøg skræddersys gerne efter lærerens ønsker. Ring og hør nærmere.

Faciliteter

Madpakkespisning kan foregå indendørs eller udendørs. Kombiner evt. med en tur i dyrehaven.

Adresse og kontakt

Rosendalsallé 8, 9560 Hadsund, tlf. 99 31 74 60.

Mariager Museum

Mariager museum er indrettet i en flot købmandsgård fra 1700-tallet. I en række stuer, en købmandsbutik og en barbersalon kan man se, hvordan livet udspillede sig i gamle dages Mariager – Danmarks mindste købstad.

Aktivitetstilbud

Museumsbesøg kan kombineres med en byvandring til de mange gamle og velbevarede huse og gader i Mariager. Hør om det liv, der har udspillet sig her. Besøg eventuelt klosterkirken.

Faciliteter

Madpakkespisning kan ske på bænke på gårdspladsen. Toiletter er ikke handicappede, og adgangen til museet sker ad trapper.

Adresse og kontakt

Kirkegade 4a, 9550 Mariager, tlf. 99 31 74 60.

Møllehistorisk Samling

Udstillingen "Stærkere end 100 mænd" om møllebyggeri og mekanik. Sætter debatten om bæredygtig energi i et historisk perspektiv. Digitale medier og små eksperiment-opstillinger.

Aktivitetstilbud

Undervisningstilbud er under udarbejdelse. Tilbud såvel til historie og samfundsfag som til matematik og natur og teknik.

Historie og Samfundsfag

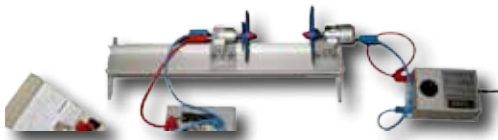
Energikrisen 1973. Begreber som industrialisering, bæredygtig udvikling, klima og miljø.

Matematik – kan gennemføres både i udstillingen og på Havnø Mølle

- Noget om former. Vi kigger på møllebyggetegninger og tegner og finder former.
- Møller og algebra. Vi arbejder med algebra, f.eks. ved optælling af tandhjulstænder, hvor vi beregner opgearing ved hjælp af division.
- Primtallene i anvendt matematik. Mekanik, tandhjul, gear og primtallenes anvendelse i konstruktion af tandhjul.

Natur og teknik

- "Fra jord til bord" om kornets vej. Menneskets samspil med naturen. Ressourcer, der indgår i dagligdagen.
- Kan man se vinden? Vindmåling og eksperimenter med vind som drivkraft.

- Er fire vinger bedre end tre? Rekonstruktion af og film om Poul la Cours banebrydende forsøg med vindkraft.

Besøg skræddersys efter ønske. Ring og hør nærmere.

Faciliteter

Madpakkespisning indendørs eller udendørs ved borde og bænke på gårdspladsen.

Adresse

Rosendalsallé 8, 9560 Hadsund, tlf. 99 31 74 63.

Havnø Mølle

Nordjyllands ældste vindmølle. Rundvisninger, der kan være almene rundvisninger eller med fokus på f.eks. lokalhistorie, teknologihistorie, bygningskultur eller hvordan man skaffede sig det daglige brød.

Adresse

Havnøvej 40, 9560 Hadsund. Tlf.: 99 31 74 63.

Aalborg Historiske Museum

Museet fortæller om Aalborgs historie som købstad og industriby de seneste 1000 år. Der er udstillinger om middelalder, renæssance og industritid, samt skiftende særudstillinger. Se den fine Aalborgstue fra 1602. Prøv-selv-aktiviteter.

Aktivitetstilbud bl.a.

- **Rundvisninger** – både i hele udstillingen og i dele heraf.
- **Bogstavsnuser** – for børnehavens ældste og skolernes yngste børn. Opdag de mange bogstaver på museet. Skriv på skrivemaskine, med pen og blæk og på tavle med griffel.
- **Mit første museumsbesøg.** Hvad kan man på et museum? Hvor har vi tingene fra?
- **Genstandsdetektiv.** Der udleveres gamle genstande, som eleverne skal undersøge.
- **Kalkmaleriworkshop** – lav dit eget kalkmaleri.
- **Museumskasser** med gamle ting
- **Andre tilbud** – check hjemmesiden!
- **Spil til mange udstillinger**

Skolemateriale

Arbejdsspørgsmål til de fleste af udstillingerne kan downloades på hjemmesiden.

Faciliteter

Mulighed for at spise madpakker – reservér i forvejen. Et formidlingsrum kan ligeledes reserveres. Handicapadgang. Handicaptolet.

Transport

I gåafstand fra Aalborg Banegård. Der er busholdepladser på Vesterbro og Nytorv.

Adresse og kontakt

Algade 48, 9000 Aalborg, tlf. 99 31 74 00.

Apotekersamlingen i Jens Bangs Stenhus

Besøg den spændende apotekersamling på loftet i Jens Bangs Stenhus i Aalborg. Lær om sygdom og medicin i gamle dage.

Aktivitetstilbud

Apotekersamlingen kan kun besøges ved rundvisning. Klassen deles i to, da der kun kan være ca. 12 elever i samlingen ad gangen. Den anden halvdel kan gå på historisk byvandring eller besøge Aalborg Historiske Museum og lave apoteksaktiviteter. Skolemateriale forefindes.

Faciliteter

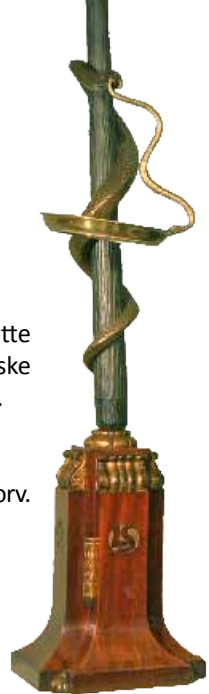
Intet toilet. Klassen kan benytte faciliteterne på Aalborg Historiske Museum. Ikke handicap-egnet.

Transport

Busholdeplads på Østerå og Nytorv.

Adresse og kontakt

Østerå 9, 9000 Aalborg,
tlf. 99 31 74 00

Gråbrødrekloster Museet

Gråbrødrekloster Museet er et underjordisk museum, som ligger tre meter under en af byens travleste gægader, Algade. Her fortælles historien om gråbrødreklosteret om markedspladsen, de ukendte kirker og om de byhuse, der til sidst måtte vige pladsen til fordel for munkenes kloster. Museet viser imponerende ruiner fra klosteret, skeletter fra kirkegårdene og mange fine fund fra vikingetidens og middelalderens Aalborg.

Aktivitetstilbud

Der arrangeres rundvisninger for børnehaver, klasser og konfirmandhold. Eventuelt kombineret med et besøg på Aalborg Historiske Museum, hvor der også er udstilling om middelalderen.

Pris

Ved besøg uden rundviser betales ved møntindkast i automaten ved elevatoren. Se hjemmesiden.

Faciliteter

Adgang via elevator ud for Sallings Algadeindgang. Toiletter på Aalborg Historiske Museum kan benyttes.

Adresse og kontakt

Algade 19, 9000 Aalborg. Tlf.: 99 31 74 00

Lindholm Høje Museet

På Lindholm Høje er der fundet en gravplads fra yngre jernalder og vikingetid samt tilhørende landbebyggelser og dyrkede marker. Flere hundredestensætninger markerer gravene, og skiltene fortæller historien om fortidsmindet. Museet viser en udstilling om vikingernes liv på Lindholm Høje og en nyere udstilling om Oldtiden i Limfjordslandet. Udstillingen har mange billeder, fotos og lyde, som gør den levende og interessant. Vores gæster kan også være aktive i udstillingen og ro i en vikingebåd over Limfjorden og høre om hverdagen i vikingetiden.

Aktivitetstilbud

På Lindholm Høje Museet har vi flere tilbud til mange aldersklasser.

- **Rundvisninger** for alle aldersklasser: Vi begynder oftest på fortidsmindet og fortsætter i udstillingen. Rundvisningen tager ca. en time. Vi lægger vægt på følgende emner: vikingernes hverdag, religion samt arkæologiske og skriftlige kilder til fortiden. Vi kan også rundvise ud fra ønskede emner som f.eks. stenalderen, ofringer gennem

oldtiden, kontakten med andre kulturer eller at være barn i fortiden.

- Til rundvisningen kan knyttes **en times aktiviteter** og alt efter årstiden, det valgte emne og antal børn, er tilbudene: brødbagning, ofringer i sandgraven, træsnitning, bueskydning og historiske lege. Aktiviteterne foregår i og ved Ildmagerens værksted.
- **Stjerneløb** er et tilbud til lidt større grupper af skolebørn, og der må gerne være aldersforskel. Gruppen opdeles i mindre hold og skal svare på spørgsmål ud fra, hvad de ser og oplever.
- Besøget kan også indeholde en **filmforevisning** på 20 eller 30 min.

Skolemateriale

Undervisningsmaterialer til Lindholm Høje Museet er frit tilgængeligt på: www.nordmus.dk under skoletjenesten.

- Der er skolemateriale om dagliglivet i vikingetiden. Materialet er beregnet til 3. til 6. klassetrin og tager eleverne med på besøg hos Svala og Hauk, som bor på Lindholm Høje. En lærervejledning og enkelte praktiske opgaver er tilknyttet.

Faciliteter

Der er om sommeren mulighed for at spise medbragt madpakke udenfor og om vinteren inde i museet. Museet har gode faciliteter til handicappede, dog er tilgangen til fortidsmindet ikke tilgængelig med kørestol.

Ved museet er Lindholm Høje Cafeen, som tilbyder vikingeinspireret cafémad. Ved større grupper ring i forvejen tlf. 99 31 74 41.

Transport

Bus 2C til Uttrup Nord holder tæt ved museet og fra Lindholm Station er der ca. ½ times gang.

Kontakt og adresse

For yderligere inspiration forud for et skolebesøg, er du velkommen til at henvende dig til museumsinspektør Elisabeth Barfod Carlsen – ebc-kultur@aalborg.dk eller tlf. 99 31 74 42.

Vendilavej 11, 9400 Nørresundby.

- “Fra Odin til Kristus - overgangen fra nordisk religion til kristendom” er et undervisningsmateriale beregnet til elever fra 7. klasse og op. Det kan bruges som optakt til besøget på Lindholm Høje Museet eller til undervisning i klassen.
- Udstillingstekster til udstillingen om livet og døden på Lindholm Høje er også at finde på hjemmesiden.
- Desuden kan man få meget mere viden om Lindholm Høje og andre spændende nordiske vikingelokaliteter på “Vikingerejsen”. Her er også et lille spil for de yngste årgange i folkeskolen.

Nordjyllands Historiske Museums afdelinger

Tlf. 99 31 74 00

- omstilling til alle afdelinger. Se telefonnumre på de enkelte afdelinger inde i heftet.

www.nordmus.dk

- oplysninger om priser og åbningstider, uddybende oplysninger om undervisningstilbud, præsentation af undervisningstilbud og download af skolemateriale.

historiskmuseum@aalborg.dk

- spørgsmål til skoletjenesten generelt på e-mail, mrk. Skoletjeneste.